

Motion till riksdagen 2005/06:Kr368

av **Per Landgren m.fl. (kd)**

Forskning om det assyrisk/syriansk/kaldeiska folket

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att avsätta resurser för dokumentation av och forskning i det assyrisk/syriansk/kaldeiska folkets historia.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att ta initiativ till ett dokumentations- och forskningscentrum i Sverige för det assyrisk/syriansk/kaldeiska folkets identitet och historia.

Motivering

I FN-stadgan läser vi i det första kapitlets andra artikel om målet att ”mellan nationerna utveckla vänskapliga förbindelser, grundade på aktning för principen om folkens lika rättigheter och självbestämmanderätt samt vidtaga andra lämpliga åtgärder för att befästa världsfreden”. Ett folk kan ofta identifieras genom etnicitet, kultur, språk, religiös tillhörighet och annan samhörighet. Kärnan i ett folks rättigheter är att de får realiseras i eller genom en statsbildning och att folkets distinkta karaktär också återspeglas i statsbildningens institutioner.

I Sverige lever flera etniska grupper som av olika skäl emigrerat från sitt hemland. En av dessa är assyrierna/syrianerna/kaldeerna. De utgör i dag ca 70 000. På grund av långvarig förföljelse har de tvingats och tvingas fortfarande lämna sina hem och byar i t.ex. Turkiet och norra Irak. Redan i det ottomanska väldet utsattes detta folk för olika slag av diskriminering och förföljelse. Diverse pogromer som återkommit med jämna mellanrum sedan 1840-talet har dessutom decimerat gruppen. Under det första världskriget eskalerade dessa förföljelser och pogromer mot icke-muslimska folkgrupper som armenier, greker och assyrier/syrianer/kaldeer. En våldsam utrensning ägde rum under åren 1915 och 1919 i Turkiet för att förbereda plats för en nationalstat enbart för turkar. Dessa incidenter har av många bedömare kallats

Fel! Okänt namn på

för folkmord. Av assyrier/syrianer/kaldeer benämns denna aktion från Turkiets sida för *seyfo*, svärdet eller *i shato du Seyfo*, dvs. svärdets år. Denna benämning har *inte* sin förklaring i att förövarna enbart använde svärd som mordvapen utan för att beskriva den brutalitet och den blodspillan folket genomled. Assyrier/syrianer/kaldeer och armenier lider ännu i dag av ett kollektivt trauma på grund av det inträffade och att det inte erkänts av det internationella samfundet.

Det skrivs och debatteras alltmer i politiska sammanhang och offentliga medier i hela Europa om det assyrisk/syriansk/kaldeiska folket. Överallt betygas vikten av att kunna historiskt dokumentera och belägga detta folks öden och vad som faktiskt hände inte minst under de ödesdigra åren i början av förra seklet. Men resurserna är små. Eftersom folket har spritts över hela världen och eftersom förhållandena inte är gynnsamma för denna identitetsstärkande och historiskt viktiga forskning i vare sig Turkiet eller Irak bör Sverige ta sitt ansvar, inte minst på grund av solidaritet med denna folkgrupp som utgör nästan 1 % av Sveriges befolkning. Projekt har inletts internationellt att samla in källmaterial, skapa nätverk bland forskare och påbörja grundläggande forskning. I Sverige har sådant arbete initierats vid Södertörns högskola. Ett svenskt assyriskt/syrianskt/kaldeiskt dokumentations- och forskningscentrum är såväl sakligt motiverat som angeläget.

Stockholm den 4 oktober 2005

Per Landgren (kd)

Torsten Lindström (kd)

Tuve Skånberg (kd)

Ulrik Lindgren (kd)

Annelie Enochson (kd)

Lars Gustafsson (kd)

Mikael Oscarsson (kd)

Dan Kihlström (kd)